

**แนวทางการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มัง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3**
**Guidelines for Library Management of Ban Pa Bong Mae Chan
School under Chiangrai Primary Educational Service Area Office 3**

นางสาวพิมพ์พิภา จันทรเทพ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.สมเกียรติ ตุ่นแก้ว

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

งานวิจัยเล่มนี้เป็นการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดของโรงเรียน บ้านป่าบงแม่มัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด เพื่อศึกษาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด และเพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด โรงเรียน บ้านป่าบงแม่มัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มัง และเครื่องมือที่ใช้ในการทำการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 24 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำมาสรุปและอภิปรายผลในแต่ละด้านผลการวิจัยได้สรุปดังนี้

สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดโดยภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากที่สุด และมีการบริหารจัดการห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษามีการบริหารจัดการที่ถูกต้องและมีการดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพมีการประชุมวางแผนการดำเนินงานและคณะครูได้มีส่วนร่วมในการแสดงข้อคิดเห็นในการจัดบรรยากาศห้องสมุดเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดี

เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดจากการวิเคราะห์เหตุที่ทำให้มีผลต่อการบริหารจัดการมีอยู่ด้วยกันหลายด้านเช่น ควรมีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จขององค์กรมีการวางแผนอย่างมีระบบ มีทิศทาง มีกระบวนการทำงานที่ชัดเจนและอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย แนวทางในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด พบว่าการที่จะให้งานบรรลุผลสำเร็จตามที่คาดหวังนั้นต้องมีการร่วมมือจากทุกฝ่ายใช้หลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพสร้างกลยุทธ์ในการบริหารจัดการมีการจัดโครงสร้างตามความ

สามารถของบุคลากรส่งเสริมพัฒนาให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถที่มากขึ้นให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการทำงานและร่วมกันพัฒนางานให้ไปสู่เป้าหมายอย่างที่กำหนด

Abstract

The research entitled “ Guidelines for Library Management Century Education of Ban Pa Bong Mae Chan School under Chiangrai Primary Educational Service Area Office 3” aimed to study the condition of library management, the cause and factor affecting library management including the guideline for library management. The population of this study consisted of administrators and teachers of Ban Pa Bong Mae Chan school. The research instruments were a questionnaire and an interview form on the general information and the library management. 24 questionnaires were sent to the population and then was analyzed by using mean, percentage and standard deviation. The results of the study were found that;

The condition of library management, in general, appeared that the quality was at the high level. The library management was the most important resource in the school. There were the good management and effective operation. The meeting for planning was also done and the teachers also participated in expressing their opinions in making the library environment to support students’

Learning. From the analysis of the cause and factor affecting library management, it appeared that there were many factors such as the determination of the achievement goal of the organization, the systematical planning, and the clear working process with the collaboration of many sections.

The guidelines for the library management were found that it is needed to have the collaboration of every sectors to achieve the expected goal. The effective administrative principle should be used to create the management strategy and the structure based on the personnel’ s abilities should be made. The personnel development should be supported and the community should have a chance to participate in working and developing in order to reach to the achievement goal.

บทนำ

ในปัจจุบันสภาพสังคมไทยได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา โรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษาต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษา และประกอบอาชีพ ซึ่งทางโรงเรียนต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้

สมพงษ์ เกษมสิน (2548 : 13-14) มีความเห็นว่าการบริหารหมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรบริหาร (Administrative Resource) เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการมาประกอบ การตามกระบวนการบริหาร (Process of Administration) เช่น POSDCORB MODEL ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในยุคศตวรรษที่ 21 โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วอันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกันกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้(Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ดังนั้นการเสริมสร้างองค์ความรู้ (Content Knowledge) ทักษะเฉพาะทาง (Specific Skills) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน(Expertise) และสมรรถนะของการรู้เท่าทัน (Literacy) จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนในการเรียนรู้ยุคสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรืองและ อธิป จิตตฤกษ์, 2554 : 14)

ดังนั้นการที่จะจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นต้องเริ่มจากการบริหารจัดการกับแหล่งเรียนรู้ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ คือแหล่งประสบการณ์ แหล่งข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งความรู้ วิทยาการต่างๆ ที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตามอัธยาศัยอย่างต่อเนื่องและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ซึ่งสถานศึกษาอาจสรุปความหมายของแหล่งการเรียนรู้ให้เหมาะกับทรัพยากรแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่โดยคำนึงถึงสิ่งสำคัญที่เอื้อต่อการใช้งานในการแสดงความสำคัญ of แหล่งการเรียนรู้คือการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้นสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในกระบวนการจัดการเรียนการสอนกระบวนการทัศน์ใหม่ (New Paradigm) ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner Center) นั้นการจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุผลทางการเรียนซึ่งจะมีความแตกต่างจากการเรียนรู้ในรูปแบบเดิม (Traditional) ที่ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้นจากที่ได้รับจากครูใน

ชั้นเรียน โดยเรียนจากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายทั้งภายในและนอกโรงเรียน (เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ์, 2544 ;26-37)

ดังนั้น โรงเรียนและสถานศึกษาทุกแห่งทุกระดับซึ่งเป็นองค์กรฐานล่างของภาครัฐในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติอันเป็นหลักการร่วมกันในการจัดการศึกษา และในขณะเดียวกันตามจุดเน้นของการพัฒนาการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากการใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายจากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะจุดเน้นตามมาตรา 24 และมาตรา 25 ที่กำหนดไว้ว่า โรงเรียนจำเป็นต้องมีการจัดแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียนให้เรียนได้เต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและเหมาะสมกับท้องถิ่นดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550 : 27-31)

ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนกระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner Center) นั้น การจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุผลทางการเรียนซึ่งจะมีความแตกต่างจากการเรียนรู้ในรูปแบบเดิม (Traditional) ที่ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้นจากที่ได้รับจากครูในชั้นเรียน โดยเรียนจากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายทั้งภายในและนอกโรงเรียน ลักษณะของการจัดประสบการณ์ดังกล่าวสามารถแสดงให้เห็นจากภาพ (เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ์, 2544 : 26-37)

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ การศึกษาที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิตการศึกษาที่สำคัญคนยุคใหม่นั้น ไม่เหมือนการศึกษาเมื่อสิบหรือสิบปีที่แล้ว การศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ของศิษย์ไปอย่างสิ้นเชิงและบทบาทของครูอาจารย์ก็ต้องเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิงครูที่รักศิษย์เอาใจใส่ศิษย์แต่ยังใช้วิธีสอนแบบเดิมๆ จะไม่ใช่ครูที่ทำประโยชน์แก่ศิษย์อย่างแท้ จริงกล่าวคือครูที่มีใจแก่ศิษย์ยังไม่พอครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนจุดสนใจหรือจุดเน้นจากการสอนไปเป็นเน้นที่การเรียนรู้ (ทั้งของศิษย์และของตนเอง) ต้องเรียนรู้และปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ที่ตนจัดให้แก่ศิษย์ด้วยครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนบทบาทของตนเองจาก “ครูสอน” (Teacher) ไปเป็น “ครูฝึก” (Coach) หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” (Learning Facilitator) และต้องเรียนรู้ทักษะในการทำหน้าที่นี้โดยรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องที่เรียกว่า PLC (Professional Learning Community) ในรูปแบบการเรียนการสอนวิธีนี้ ถือว่าเป็นการเรียนการสอนที่เน้นในรูปธรรมให้นักเรียนได้เห็นและปฏิบัติจากประสบการณ์จริงซึ่งจะทำให้นักเรียนมีการจดจำและเกิดทักษะการเรียนรู้ได้ดีกว่าที่เรียนแบบนามธรรมแต่ในมุม มองอีกด้านหนึ่งที่กว่าจะสอนให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์เลือกใช้สื่อที่ถูกต้องรู้จักเลือกศึกษาค้นคว้าในเรื่องต่างๆ ที่ตนเองสนใจนั้นก็มีสื่อที่ไม่เหมาะสมกับนักเรียนก็จะแทรกอยู่บนหน้าจอเหมือนกันดังนั้นในการใช้สื่อต่างๆ ในด้านของไอทีก็ควรที่แนะนำให้เข้าใจอย่างแท้จริงและในระยะแรก

ก็ต้องมีผู้คอยให้คำแนะนำที่ดีไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองครูต้องมีส่วนร่วมกันสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนด้วย เหมือนกับการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21

จากการศึกษาดังกล่าว พบว่า โรงเรียนบ้านป่าบงแม่มัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ได้จัดแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดขึ้นเพื่อใช้ในการจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของสถานศึกษาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2540 ท่าน ครูใหญ่ไพโรจน์ ไชยลาม ได้มีการก่อสร้างแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดขึ้นมาจนกระทั่งเมื่อถึง ปีพ.ศ. 2556 ท่านผู้อำนวยการวิศิษฐ์ ศรีนุชแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดก็ไม่ได้ได้รับการบริหารจัดการเท่าที่ควร เนื่องจากผู้บริหารและคณะครูต้องทำงานนอกเหนือจากการสอนและการบริหารจัดการสถานศึกษาและในปี พ.ศ.2556 ที่ผ่านมามีห้องสมุดได้ส่งรายชื่อเข้าประกวดห้องสมุดดีเด่น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ผลปรากฏว่า ได้รับรางวัลชมเชยเท่านั้นและอีกกระทงในปีเดียวกันทางโรงเรียน บ้านป่าบงแม่มัง ได้รับการประเมินจาก ส.ม.ศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมิน) และได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการหลายท่านว่าแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดของสถานศึกษานั้นยังขาด เอกสาร หนังสือ วารสาร เทคโนโลยี ที่ยังไม่ครบองค์ประกอบและได้รับการประเมินในระดับต่ำสุดและได้ให้นำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาทางโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มังจึงต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงบรรยากาศห้องสมุดและข้อมูลข่าวสารต่างๆเพื่อให้สอดคล้องการจัดการแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สนใจในการศึกษาเพื่อแนวทางในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มัง ต.ป่าตึง อ.แม่มัง จ.เชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและหาสาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา แหล่งเรียนรู้ห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มัง ต.ป่าตึง อ.แม่มัง จ.เชียงรายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ไป ตลอดจนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3
2. เพื่อศึกษาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้

1.1 ได้รู้สภาพการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีคุณภาพอยู่ในระดับใด และมีการดำเนินการอย่างไร

1.2 ได้รู้เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

1.3 ได้รู้แนวทางในการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

2. ด้านการนำไปใช้

2.1 เพื่อนำไปให้ครูและผู้บริหารใช้ในการแสวงหาแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนได้

2.2 เพื่อพัฒนาและปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดและให้นักเรียนได้มีแรงกระตุ้นในการอยากอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น

2.3 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการบริหาร นโยบาย การจัดทำแผน และ กระบวนการในการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมของห้องสมุดให้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาหาแนวการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่มีคุณภาพอยู่ในระดับใดและมีการดำเนินการอย่างไรออกเป็น 4 ด้านและการศึกษาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ออกเป็น 7 ด้าน โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดและกระบวนการบริหารจัดการ ดังนี้

1.1 ด้านสภาพการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่มีคุณภาพอยู่ในระดับใด และมีการดำเนินการอย่างไรโดยใช้ หลัก

การบริหารการศึกษาโดยนำกระบวนการบริหารควบคุมคุณภาพตามทฤษฎีของเดมิง คือ วัฏจักรคุณภาพเดมิง (Deming's Cycle) คือ PDCAนำมาใช้ในการศึกษาสภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่

1.1.1 ด้านเพื่อใช้เป็นแหล่งในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

1.1.2 ด้านเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

1.1.3 ด้านเพื่อใช้เป็นแหล่งอ้างอิงข้อมูล

1.1.4 ด้านเพื่อให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

1.2 ด้านเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่จัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยใช้ หลักการบริหารการศึกษาโดยนำกรอบแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey 7-S Framework) แนวคิดนี้ได้รับการเผยแพร่เป็นครั้งแรกในปี ค.ศ.1980 โดย Robert Waterman, Tom Peter and Julien Phillips แนวคิดนี้ต้องการนำเสนอว่าประสิทธิภาพขององค์กรธุรกิจเกิดจากความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ 7 ประการ ของธุรกิจว่ามีลักษณะและมีสภาพอย่างไร จึงเป็นที่มาของศัพท์คำหนึ่งว่า McKinsey's 7 S และองค์ประกอบของ McKinsey's 7 S นำมาใช้ในการศึกษาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด ทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่

1.2.1 ด้านกลยุทธ์ Strategy

1.2.2 ด้านโครงสร้างองค์กร Structure

1.2.3 ด้านระบบ System

1.2.4 ด้านบุคลากร Staff

1.2.5 ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ Skill

1.2.6 ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ style

1.2.7 ด้านค่านิยมร่วม Shared value

1.3 ด้านแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่จัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เป็นการใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

2. ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนบ้านป่าบงแม่จัน ต.ป่าตึง อ.แม่จัน จ.เชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต3 ปีการศึกษา 2557 ซึ่งประกอบไปด้วย

2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน

2.2 คณะครู จำนวน 15 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีคุณภาพอยู่ในระดับใดและมีการดำเนินการอย่างไร

ประชากรผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู โรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบบหาคำร้อยละ การตอบแบบสอบถามแบบ (Checklist) แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากร ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู โรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองให้กลุ่มประชากรกรอกข้อมูลและแสดงความคิดเห็นตามข้อคำถาม จากนั้นทำการ ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาหาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบคำบรรยาย สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

การจัดทำกับข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด 16 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
 2. นำคะแนนที่ได้มาหาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
- การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาคำร้อยละ (Percentage: %)

ขั้นตอนที่ 2 เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู โรงเรียนบ้านป่าบงแม่จัน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 จำนวน 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากร จากผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู โรงเรียนบ้านป่าบงแม่จัน ต.ป่าตึง
อ.แม่จัน จ.เชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองให้กลุ่ม
ประชากรกรอกข้อมูลและแสดงความคิดเห็นตามข้อคำถาม จากนั้นทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับ
กลับคืนมามาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบคำบรรยาย สรุป และอภิปรายผล
การศึกษา

การจัดทำกับข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด 16 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ของ ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา
ขำนิประศาสน์ (2547 : 173) กล่าวไว้ว่า
5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น มากที่สุด
4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น มาก
3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น ปานกลาง
2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น น้อย
1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด
3. นำคะแนนที่ได้มาหาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
ขั้นตอนที่ 3 หาแนวทางในการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่จัน สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ศึกษานิเทศก์ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับ
ห้องสมุดในเขตรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured
Interview)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) การเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์ตามขั้นตอนดังนี้

1.1 วางแผนเตรียมการสัมภาษณ์ เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ และเพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความถูกต้องให้มากที่สุด

1.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะบ่งบอกให้ทราบว่าการทำงานวิจัยจะสำเร็จและได้ผลตามที่ต้องการหรือไม่ โดยดำเนินการดังนี้

1.2.1 ทักทายพูดคุยเรื่องอื่นเป็นการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด

1.2.2 แจ้งวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์และเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ รวมทั้งอธิบายเกี่ยวกับการนำข้อมูลที่ได้ไปเขียนรายงานวิจัยในลักษณะใด

1.2.3 ขออนุญาตบันทึกเทปการสัมภาษณ์พร้อมทั้งบอกเหตุผลให้ทราบ

1.2.4 เริ่มต้นสัมภาษณ์ประเด็นที่กำหนด

1.2.5 ยุติการสัมภาษณ์ และสรุปผลการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลนำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปสาระสำคัญ จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจันต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมมีการบริหารจัดการโดยการคำนวณค่าเฉลี่ยในการตอบแบบสอบถามพบว่า มีการบริหารจัดการและปฏิบัติมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.06 และไม่มีการบริหารจัดการและปฏิบัติน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 49.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเป็นดังนี้

1.1 ด้านเพื่อใช้เป็นแหล่งในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม พบว่า มีการจัดประชุมวางแผนการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 95 และ มีการจัดบรรยากาศที่สวยงามและเหมาะสมแก่การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดโดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 30

1.2 ด้านเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบว่า มีการจัดประชุมวางแผนการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 90 และ ครูแต่ละชั้นเรียนมีการสนับสนุนในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีค่า

เฉลี่ยต่ำสุดโดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 20

1.3 ด้านเพื่อใช้เป็นแหล่งอ้างอิงข้อมูลพบว่า มีการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ขอบข่ายเนื้อหา ของงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 และ มีการจัดซื้อหนังสือและคอมพิวเตอร์เพื่อให้เด็กได้ สืบค้นข้อมูลและสามารถนำไปใช้ในการอ้างอิงข้อมูลได้จริงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดโดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 20 ผู้วิจัย

1.4 ด้านเพื่อให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ พบว่า มีการจัดประชุมวางแผนการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 95 และ การทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการมี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดโดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 30

2. เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.88 ซึ่งในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ด้านค่านิยมมีค่าเฉลี่ย 5.00 และใน ด้านสังคม และวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเป็นดังนี้

2.1 ด้านกลยุทธ์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จขององค์กร ได้อย่างชัดเจนโดยมีค่าเฉลี่ย 4.89 และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การใช้กลยุทธ์ไปในทิศทางที่ถูกต้องและ ประสบผลสำเร็จและการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอโดยมีค่าเฉลี่ย 4.75

2.2 ด้านโครงสร้าง พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ การจัดโครงสร้างหลักการบริหารอย่าง ชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 และ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดโครงสร้างเพื่อช่วยให้เกิดความคล่องตัว ในการ ปฏิบัติงาน ลดความซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งในหน้าที่โดยมีค่าเฉลี่ย 4.88

2.3 ด้านระบบ (System) พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.94 และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การจัดระบบที่ดีในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่า เฉลี่ย 4.88

2.4 ด้านบุคลากร พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญในการจัดการกับระบบ การบริหารได้ดีโดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 และ ผลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ คณะครูมีความคิดใหม่ๆ ในการบริหาร งานอยู่เสมอ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.81

2.5 ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมีทักษะ ความ รู้ความสามารถที่ชาญ โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 และผลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ คณะครูมีความโดดเด่นในด้าน ความคิดแตกต่างจากผู้อื่น โดยมีค่าเฉลี่ย 4.94

2.6 ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การพัฒนางานให้เหมาะ สมอยู่เสมอ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.94 และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดการบริหารแบบประชาธิปไตย โดยมี ค่าเฉลี่ย 4.63

2.7 ด้านค่านิยมร่วม พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ทั้ง 5 ข้อ เป้าหมายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ค่านิยมและบรรทัดฐานที่ยึดถือร่วมกัน การทำงานร่วมกันอย่างสามัคคี การรักใคร่ปรองดองกัน และการกำหนดเป้าหมายของความสำเร็จได้อย่างชัดเจน โดยทั้ง 5 ข้อ มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ 5.00

3. แนวทางในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบางแม่จัน ต.ป่าตึง อ.แม่จัน จ.เชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

3.1 ด้านเพื่อใช้เป็นแหล่งในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม แนวทางที่จะบริหารจัดการงานห้องสมุดด้านเพื่อใช้เป็นแหล่งในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ให้บรรลุผลสำเร็จตามที่คาดหวัง แล้วนั้นต้องมีการร่วมมือจากทุกฝ่ายที่จะต้องรับผิดชอบในการทำงานและควรมีการติดตามและประเมินผลจากสภาพจริงจะได้รู้ปัญหาและหาทางแก้ไขได้ทันควมมีการประเมินผลเดือนละ 1 ครั้ง หรือ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3.2 ด้านเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแนวทางที่จะบริหารจัดการงานห้องสมุดด้านเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้บรรลุผลสำเร็จพอควรต้องมีการบริหารจัดการใหม่ควรใช้หลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ผู้บริหารควรเล็งเห็นคุณค่าของการอ่านเพื่อส่งเสริมให้เด็กไทยอ่านออกเขียนได้ผู้บริหารควรเข้ามาจัดการกับเรื่องนี้อย่างจริงจัง

3.3 ด้านเพื่อใช้เป็นแหล่งอ้างอิงข้อมูลแนวทางที่จะบริหารจัดการงานห้องสมุดด้านเพื่อใช้เป็นแหล่งอ้างอิงข้อมูลให้บรรลุผลสำเร็จนั้นต้องการประชุมวางแผนกับทุกฝ่ายด้านการเงิน/พัสดุ/งบประมาณ/คณะกรรมการในการจัดซื้อ การทำงานต้องทำงานเป็นทีมคอยตรวจตราปัญหาต่างๆและร่วมกันลงมือแก้ไข

3.4 ด้านเพื่อให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ แนวทางที่จะบริหารจัดการงานห้องสมุดด้านเพื่อให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจังก็คือผู้บริหารและคณะครูต้องร่วมมือกันสร้างจิตสำนึกให้เด็กรักการอ่านและเด็กๆ จะใช้เวลาว่างที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยังช่วยป้องกันนักเรียนให้ห่างไกลอบายมุขอีกด้วย

3.5 ด้านกลยุทธ์แนวทางที่จะบริหารจัดการงานด้านกลยุทธ์เพื่อให้งานประสบผลสำเร็จ นั่นก็คือหลักในการบริหารจัดการ

3.6 ด้านโครงสร้าง แนวทางที่จะบริหารจัดการงานด้านโครงสร้างให้บรรลุผลสำเร็จคือมีการจัดโครงสร้างหลักการบริหารอย่างชัดเจนแบ่งแยกและจัดหมวดหมู่ตามความถนัดและความสามารถของบุคลากรแต่ต้องจัดให้มีการทำตามแผนงานของสถานศึกษาของตนเองเพื่อจะได้ทราบว่าใคร มีบทบาทหน้าที่อย่างไรเวลามีปัญหาให้พูดคุยกัน ให้อภัยกัน ให้เกรียติซึ่งกันและกันและทุกคนก็จะสามารถปฏิบัติงานให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย

3.7 ด้านระบบ แนวทางที่จะบริหารจัดการงานด้านระบบให้เกิดประโยชน์สูงสุดก็คือการบริหารจัดการงานด้านบุคลากรส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมและสามารถนำมาถ่ายทอดความรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความชำนาญ ความสามารถ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานและเพิ่มสมรรถนะของบุคลากรโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และสามารถปฏิบัติงานให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย

3.8 ด้านบุคลากร แนวทางที่จะบริหารจัดการงานด้านบุคลากรให้ประสบผลสำเร็จคือการที่มีผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญในการจัดการกับระบบการบริหาร มีความรู้ ความสามารถ สามารถตัดสินใจและแก้ไขกับปัญหาได้ถ่วงถ่วง ใฝ่รู้ใฝ่เรียนและมีความคิดใหม่ๆ อยู่เสมอ

3.9 ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ แนวทางที่จะบริหารจัดการงานด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ เพื่อให้งานประสบผลสำเร็จ ก็คือการมีผู้บริหารมีทักษะความรู้ความสามารถที่ชาญฉลาดบริหาร มีความรู้ ความสามารถ สามารถตัดสินใจ และ แก้ไขกับปัญหาได้ถ่วงถ่วงและจะให้ประสบผลสำเร็จสูงสุดก็ต้องให้ครูทำงานร่วมกับผู้บริหารงานจะออกมาได้ผลสำเร็จ

3.10 ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ แนวทางที่จะบริหารจัดการงานด้านรูปแบบการบริหารจัดการให้บรรลุผลสำเร็จนั้นก็คือการมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นจากทุกฝ่ายแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขในการทำงานผลของงานควรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อให้งานนั้นเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

3.11 ด้านค่านิยมร่วม แนวทางที่จะบริหารจัดการงานด้านค่านิยมร่วมเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายผู้บริหารจะต้องปลูกฝังค่านิยมของบุคลากรในสถานศึกษาให้มีจิตสำนึกรักในการทำงาน มีความสามัคคีและไม่ควรแบ่งแยกฝ่ายควรมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน และมีเป้าหมายในการทำงานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

อภิปรายผล

การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบางแม่จัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบางแม่จัน เพื่อหาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบางแม่จัน และเพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบางแม่จัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบางแม่จัน ในภาพรวมและทุกด้าน มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก โดยด้านเพื่อใช้เป็นแหล่งในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ด้านเพื่อใช้เป็นแหล่งอ้างอิงข้อมูลและด้านเพื่อให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ตามลำดับทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษาและผู้นำดำเนินการแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนให้ความสำคัญกับแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านเพิ่มมากขึ้น มีขั้นตอนของการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไข ได้รับความร่วมมือจาก

คนในชุมชนให้นักเรียนได้เข้าไปเรียนรู้ เป็นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542-2549 ฉบับปรับปรุง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2547 : 8) ที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์และแนวนโยบายมีส่วนที่เกี่ยวกับการจัดแหล่งเรียนรู้ไว้ในวัตถุประสงค์ที่ 2 แนวนโยบายที่ 5 การพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมความรู้ ความคิด ความประพฤติกและคุณธรรมของคนให้มีโอกาสและทางเลือกที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงอายุแต่ละวัยจากสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายมีคุณภาพและยืดหยุ่นตามความต้องการความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้ครอบคลุมวิทยาการที่หลากหลายสำหรับการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

2. เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจันในภาพรวมเป็นเหตุและปัจจัยในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในระดับมากเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าด้านบุคลากร และด้านทักษะความรู้ความสามารถเป็นเหตุและปัจจัยในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ดังนั้นการสนับสนุนเพื่อให้สามารถบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดเพื่อเพิ่มนิสัยรักการอ่านของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น ควรให้ความสำคัญกับด้านบุคลากร และด้านทักษะความรู้ความสามารถทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้านบุคลากร และด้านทักษะความรู้ความสามารถเป็นด้านที่เป็นสำคัญในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด ด้านบุคลากรเป็นด้านที่ต้องดำเนินการทุกอย่างในแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด ทุ่มเททั้งกำลังกายในการพัฒนา ดูแล ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด ควบคู่กับการท่อมเทกำลังสมองในการจัดการวางแผนการทำงานกำกับติดตาม ตรวจสอบ แล้วร่วมกันปรับปรุงแก้ไขสอดคล้องกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ(2547 : 7) ที่กล่าวว่าผู้สอนเป็นผู้มีส่วนสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเพราะผู้สอนย่อมเป็นผู้ทราบเป็นอย่างดีในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อเกิดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา เป็นผู้สนับสนุนทุกๆ ด้าน กำหนดนโยบาย วางแผน ส่งเสริม และสนับสนุน เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดประสงค์ที่ได้วางไว้ คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมีส่วนร่วมในการกำหนดและวางแผนการจัดการศึกษาสนับสนุนทุกๆ ด้าน มีส่วนร่วมวางแผนกำหนดนโยบาย ระเบียบและข้อบังคับ และให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2547 : 10) ที่เสนอการจัดการแหล่งเรียนรู้ ต้องมีการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการเป็นอันดับแรก

3. แนวทางในการบริหารจัดการห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มจัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ควรเน้นให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดเพื่อให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มมากขึ้นควรพัฒนาด้านบุคลากรและด้านทักษะความรู้ความสามารถ เป็นอันดับแรกรองลงมาคือ ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้าง ด้านระบบ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการและด้านค่านิยมร่วม

ตามลำดับ และควรมีการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถตรงกับภาระงานที่รับผิดชอบ สนับสนุนการไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดอบรมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือทางการวัดและประเมินผล จัดโครงสร้างการบริหารโรงเรียนโดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบดำเนินงาน ต้องอาศัยหลักการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนางานให้ไปสู่เป้าหมายอย่างที่กำหนดสอดคล้องกับ(อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2543 : 50-51) ได้กล่าวถึง ลักษณะการแสดงออกของบุคคลที่มองภาพตัวเองไปในทางบวกเป็นผู้ที่มองเห็นศักดิ์ศรีและคุณค่าของตนเองนับถือตนเองยอมรับและเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองส่วนลักษณะของผู้ที่มองตนเองในทางลบจะประเมินตนเองในทางลบ มองตนเองด้อยต่ำไร้ค่า ไม่ยอมรับตนเอง ดังนั้นการเห็นคุณค่าในตนเองจึงขึ้นอยู่กับภาพการมองตนเองและความสำเร็จในงานของนักเรียนด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เจิงนโยบาย

เนื่องด้วยแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มั่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ส่วนใหญ่ขาดการบริหารจัดการที่ดีการจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กยังไม่ค่อยมีประสิทธิภาพมากนัก ฉะนั้นจึงควรมีการดำเนินการแก้ไขโดยให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้สำคัญมากขึ้นมีการจัดทำงบประมาณในการซื้อหนังสือ นิตยสาร สื่อในการเรียนรู้ต่างๆ เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้แหล่งเรียนรู้ได้เกิดประโยชน์ในการใช้งานอย่างแท้จริง

2. เจิงปฏิบัติการ

เนื่องด้วยแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มั่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ยังขาดแหล่งเรียนรู้ที่สวยามบรรยาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้เท่าที่ควรเนื่องจากขาดความร่วมมือในการทำงานจากบุคลากรดังนั้นในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดของโรงเรียนบ้านป่าบงแม่มั่นให้บรรลุผลสำเร็จตามที่คาดหวังนั้นต้องมีการร่วมมือจากทุกฝ่ายใช้หลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพสร้างกลยุทธ์ในการบริหารจัดการมีการจัดโครงสร้างตามความสามารถของบุคลากรส่งเสริมพัฒนาให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถที่มากขึ้นให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการทำงานและร่วมกันพัฒนางานให้ไปสู่เป้าหมายอย่างที่กำหนด

3. เชิงวิชาการ

ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติของบุคลากรที่มีส่วนในการรับผิดชอบ เพื่อที่งานจะได้ออกมาแบบมืออาชีพเพิ่มทักษะแก่บุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อเกิดความชำนาญมีการพัฒนาบุคลากรโดยให้บุคลากร เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สื่อ วัสดุต่างๆ เพื่อให้บุคลากรเข้าใจในงานที่ตนได้รับมอบหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและผู้ที่ได้รับบริการ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยติดตามประเมินผลการบริหารจัดการอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดผู้บริหารควรมีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดคอยให้คำแนะนำและคอยให้กำลังใจบุคลากร

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). **กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547.**

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงมหาดไทย.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์, อัจฉรา ชานีประศาสน์. (2547). **ระเบียบวิธีการวิจัย.** กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดีการพิมพ์.

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์ (2554). **ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ Open Worlds,

เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒนเสรษฐ์. (2544). **แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสร้างเพื่อเด็กมิได้สร้างเพื่อใคร.**

วารสารวิชาการ. 4 (12) (ธันวาคม 2544): 26-37.

สมพงษ์ เกษมสิน. (2548). **การบริหารบุคคลแผนใหม่.** ค้นเมื่อ 17 เมษายน 2557, จาก

http://www.student.chula.ac.th/~444504000/Nitade/body_nitade.html. สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แหล่งเรียนรู้โรงเรียนดีใกล้บ้าน.** กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2547). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.**

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2543). **Everest พาลูกค้นหาความนับถือตนเอง.** กรุงเทพมหานคร:

ชั้นดีการพิมพ์.